

Õiguskantsler

Teie 04.10.2024 nr

Meie 05.11.2024 nr 6-3/241727/2406458

Kutseõppeasutuse õpilase sõidukulude hüvitamine

Lugupeetud avaldaja

Palusite õiguskantsleril hinnata, kas [haridus- ja teadusministri 02.09.2015 määruse nr 41 „Riigikoolide õpilaste sõidukulu hüvitamise kord ja ulatus“ § 4 lõige 2](#) vastab seadusele ja põhiseadusele. Kirjutasite, et kutseõppeasutuse õpilasele, kellel pole võimalik ühissõidukiga jõuda kooli tundide alguse ajaks ja kes peab seetõttu sõitma kooli oma autoga, sõidukulud ei hüvitata.

Määruse § 4 lõikes 2 on sätestatud, et „kui õpilase elukoha ja õppeasutuse või õppekoha vaheline sõit ei ole õppeasutuse poolt sõlmitud lepinguga kaetud, hüvitatakse sõidukulud pileti alusel“.

Leian, et määruse § 4 on kooskõlas seaduse ja põhiseadusega, kuigi see säte ei luba õpilasele sõidukulud hüvitada, kui ta sõidab kooli oma autoga. Määrus nr 41 on kehtestatud [ühistranspordiseaduse \(ÜTS\) § 35 lõike 2](#) ning [§ 36 lõigete 2 ja 5](#) alusel ning need sätted näevad ette, et kutseõppeasutuse õpilasele hüvitatakse üksnes ühissõiduki pileti hind. Oma auto kasutamise kulu hüvitamist seadus ette ei näe. Õpilastele hüvitatakse sõidukulud ühistranspordiseaduses sätestatud tingimustel ja korras ([kutseõppeasutuse seaduse \(KutÕS\) § 43 lg 2 p 8](#)).

Sõidukulude hüvitamisel võib õpilasi kohelda erinevalt, kui see on põhjendatud ja asjakohane. Riik on võtnud endale kohustuse tagada kutseõppe kättesaadavus kõigis maakondades ([KutÕS § 3 lg 3](#)). Peale sõidukulude hüvitamise on Riigikogu näinud ette ka muid võimalusi kutseõppeasutuste õpilaste toetamiseks. Õpilasel on õigus saada näiteks õppetootust, kui tal on tekkinud takistusi õpingute jätkamisel (vt [õppetootuste ja õppelaenu seaduse § 5 lg 5](#)), või elada õpilaskodus (vt infot [], KutÕS § 43 lg 2 p 1).

Ühistranspordi korraldamisel tuleb arvestada õpilaste liikumisvajadust ([ÜTS § 10 lg 1 p 1](#)), kuid see ei kohusta riiki korraldama õpilastele transporti kutseõppeasutusse ja koju tagasi. Teil on võimalik teha [Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusele](#) ettepanek, et seataks sisse sobiv bussiliin. Bussiliini avamise kohta teeb otsuse ühistranspordikeskus ([ÜTS § 15 lg 3](#)).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Atko-Madis Tammar 693 8432
Atko-Madis.Tammar@oiguskantsler.ee